

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Podstawy organizacji systemów ratownictwa i pomoc przedmedyczna [S1IBiJ1>POSR]

Przedmiot

Kierunek studiów

Inżynieria bezpieczeństwa i jakości

Rok/Semestr

2/3

Studia w zakresie (specjalność)

–

Profil studiów

ogólnoakademicki

Poziom studiów

pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu

polski

Forma studiów

stacjonarne

Wymagalność

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

15

Laboratorium

15

Inne

0

Ćwiczenia

15

Projekty/seminaria

0

Liczba punktów ECTS

3,00

Koordynatorzy

Paweł Pawlik

dr inż. Tomasz Ewertowski

tomasz.ewertowski@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu dotyczącego zagadnień związanych z instytucjami funkcjonującymi w ramach systemów ratownictwa oraz rolą ratownictwa w bezpieczeństwie. Student posiada umiejętność pozyskiwania informacji ze wskazanych źródeł oraz jest gotowy do aktywnego poszukiwania, systematyzowania i prezentowania wiedzy z zakresu ratownictwa. Student jest świadomy konieczności udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach, przed przybyciem wyspecjalizowanych służb ratowniczych.

Cel przedmiotu

Przekazanie i usystematyzowanie podstawowej wiedzy teoretycznej związanej ze strukturami i instytucjami, które działają w ramach systemów ratownictwa. Przedstawienie prawnych i organizacyjnych zależności między instytucjami wspomagającymi się w ramach systemów ratownictwa. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów występujących w trakcie przygotowania na sytuacje awaryjne oraz zarządzania wybranymi systemami ratownictwa. Przekazanie wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu człowieka oraz wykształcenie prawidłowych postaw społecznych w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Przygotowanie do poprawnego interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej istoty udzielania pierwszej pomocy, stanów zagrożenia zdrowia i życia oraz zasad i standardów jej udzielania.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

1. Zna w zaawansowanym stopniu zagadnienia z zakresu identyfikacji, analizy i szacowania ryzyka w środowisku pracy w kontekście udzielania pierwszej pomocy [K1_W03].
2. Zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i trendy rozwoju oraz najlepsze praktyki w zakresie udzielania pierwszej pomocy [K1_W10].

Umiejętności:

1. Potrafi zastosować różne techniki w celu porozumiewania się w środowisku zawodowym oraz podczas akcji ratowniczej [K1_U02].
2. Potrafi dostrzegać w zadaniach inżynierskich aspekty systemowe i pozatechniczne, a także społecznotekniczne, organizacyjne i ekonomiczne w kontekście pierwszej pomocy [K1_U03].
3. Potrafi dokonać krytycznej analizy i optymalizacji istniejących rozwiązań technicznych, aby zwiększyć jakość i bezpieczeństwo maszyn i urządzeń [K1_U06].

Kompetencje społeczne:

1. Ma świadomość rozumienia pozatechnicznych aspektów i skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje [K1_K03].
2. Potrafi inicjować działania związane z formułowaniem i przekazywaniem informacji oraz współdziałaniem w społeczeństwie w obszarze akcji ratowniczej [K1_K05].
3. Potrafi przejawiać profesjonalizm i przestrzegać zasad etyki zawodowej, promując poszanowanie różnorodności i budowanie kultury bezpieczeństwa i jakości [K1_K06].

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Ocena formująca:

- a) ćwiczeń: bieżąca ocena (w skali od 2 do 5) zleczanych zadań. Próg zaliczeniowy pierwszego i drugiego podejścia: 56% możliwych do uzyskania punktów.
- b) wykładów: krótkie kolokwium po trzeciej jednostce dydaktycznej - test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru składający się z kilku pytań. Próg zaliczeniowy pierwszego i drugiego podejścia: 56% możliwych do uzyskania punktów.
- c) laboratoriów: bieżąca ocena (w skali od 2 do 5) realizowanych zadań. Próg zaliczeniowy pierwszego i drugiego podejścia: 56% możliwych do uzyskania punktów.

Ocena podsumowująca:

- a) ćwiczeń: średnia ocen zadań cząstkowych; zaliczenie po uzyskaniu co najmniej oceny 3,0. Próg zaliczeniowy pierwszego i drugiego podejścia: 56% możliwych do uzyskania punktów.
- b) wykładów: egzamin końcowy w postaci testu realizowanego na ostatnim wykładzie. 45-minutowy test składa się z 15 do 20 pytań (jednokrotnego/wielokrotnego wyboru i/lub otwartych), różnie punktowanych. Próg zaliczeniowy pierwszego i drugiego podejścia: 56% możliwych do uzyskania punktów.
- c) laboratoriów: średnia ocen zadań cząstkowych oraz zdanie kolokwium zaliczeniowego sprawdzającego posiadaną wiedzę po uzyskaniu co najmniej oceny 3,0 (róg zaliczeniowy pierwszego i drugiego podejścia: 56% możliwych do uzyskania punktów).

Treści programowe

Program obejmuje charakterystykę systemów ratowniczych takich jak: KSRG, PRM oraz organizację

wybranych rodzajów ratownictwa specjalistycznego służb oraz straży. Ponadto ujęto charakterystykę udzielania pierwszej pomocy.

Tematyka zajęć

Wykład:

Ratownictwo w systemie bezpieczeństwa. Krajowy System Ratowniczo-gaśniczy (KSRG). Państwowe Ratownictwo Medyczne (PRM). Organizacja wybranych rodzajów ratownictwa specjalistycznego. Kierowanie i prowadzenie działań ratowniczych. Rola i zadania administracji publicznej, służb oraz straży i inspekcji w systemie ratownictwa. Wymagania dotyczące tworzenia i funkcjonowania systemu ratownictwa w przedsiębiorstwie stanowiącym zagrożenie dla otoczenia. Współpraca między instytucjami. Rola organizacji ochotniczych i pozarządowych w akcjach ratowniczych. Organizacja pomocy humanitarnej.

Ćwiczenia:

Analiza zagrożeń. Zasady postępowania w przypadku akcji ratowniczych oraz zadania poszczególnych podmiotów. Metody oceny przygotowania na sytuacje awaryjne. Analiza miejsca zdarzenia oraz zasady segregacji na miejscu zdarzenia. Kierowanie i prowadzenie działań ratowniczych. Elementy ochrony przeciwpożarowej. Wymagania dotyczące tworzenia i funkcjonowania systemu ratownictwa w przedsiębiorstwie stanowiącym zagrożenie dla otoczenia. Współpraca między instytucjami.

Laboratorium:

Aspekty prawne udzielania pierwszej pomocy. Zasady używania Automatycznych Defibrylatorów Zewnętrznych (AED). Łańcuch przeżycia. System in Case of Emergency (I.C.E.). Używanie barier ochronnych. Sprawdzenie bezpieczeństwa i podejście do poszkodowanego. Sprawdzenie przytomności poszkodowanego. Wezwanie pomocy. Udrożnienie dróg oddechowych. Sprawdzenie oddechu poszkodowanego. Wezwanie profesjonalnych służb medycznych. Algorytm postępowania z nieprzytomnym i nieoddychającym poszkodowanym (wykonanie Resusytacji Krążeniowo-Oddechowej, (RKO) dla osób dorosłych, dzieci i niewowłąt). Algorytm postępowania z nieprzytomnym i oddychającym poszkodowanym (urazowym i nieurazowym). Postępowanie przy zadławieniach. Opatrywanie krwotoków i zranień. Postępowanie przy urazach (unieruchomienie kończyn górnych i dolnych). Ewakuacja poszkodowanego z miejsca zdarzenia (rękoczyn Rauteka). Wyciąganie poszkodowanego z pojazdu. Postępowanie w stanach nagłych: oparzenie, wstrząs, drgawki, zawał serca, omdlenie, zatrucie, cukrzyca, udar i inne. Obsługa apteczki pierwszej pomocy.

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna ilustrowana przykładami podawanymi na tablicy.

Ćwiczenia: prezentacja multimedialna, ilustrowana przykładami podawanymi na tablicy stanowiących podstawę do wykonania zadań podanych przez prowadzącego. W trakcie zajęć wykorzystywana jest klasyczna metoda problemowa, metoda przypadków oraz ćwiczeniowa.

Laboratorium: Tekst programowany, metoda problemowa i aktywizująca. W trakcie zajęć wykorzystywana jest metoda ćwiczeniowo-praktyczna.

Literatura

Podstawowa:

1. Biniak-Pieróg M.,Zamiar Z. (2013), Organizacja Systemów Ratownictwa, Wtldawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, Wrocław.
2. Regulacje prawne dotyczace omawianych zagadnień.
3. Skoczylas J. (2011), Prawo ratownicze, Lexis Nexis, Warszawa.
4. Kępka P. (2015), Projektowanie systemów bezpieczeństwa. Bel. Studio Sp. z.o.o , Warszawa.
5. Pabiś A. (2018), Bezpieczeństwo procesowe cz.1, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków.
6. Witt M., Dąbrowska A., Dąbrowski M. (red.). (2014), Ratownictwo medyczne. Kwalifikowana pierwsza pomoc. Wydawnictwo naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.
7. Wytyczne resusytacji z 2021 roku, ILCOR .

Uzupełniająca:

1. Bienias M., Czerniak K., Ewertowski T. (2019), Preparation of an enterprise for emergency situations, Informatyka Ekonomiczna, nr 3(53), s. 9- 22.
2. Ewertowski T., Lewandowska M., (2021), Wybrane aspekty dydaktyki i szkoleń z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy w Państwowej Straży Pożarnej wraz z propozycjami podniesienia ich

atrakcyjności, Bezpieczeństwo osób starszych w przestrzeni miejskiej. Analiza doświadczeń, wnioski i rekomendacje z uwzględnieniem okresu pandemii SARS-CoV-2, red. Mikołaj Tomaszuk: FNCE, Poznań, s. 517-537.

3. Ewertowski T., Kasprzycka M., Lewandowska M., (2019), Analiza oceny zagrożeń prowadzonych na potrzeby opracowania planu ratowniczego na podstawie wybranych przykładów, Bezpieczeństwo zdrowotne : postępy monitorowania i obrazowania stanu środowiska / red. Jerzy Konieczny, Leonard Dajerling , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, s. 337-353.

4. Ewertowski T., Jacygrad N., Jakowicz A., (2020), Analiza porównawcza elementów planów ratowniczych wybranych powiatów, Zarządzanie kryzysowe wobec wyzwań i zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa red. Katarzyna Śmiałek , Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa, s. 349-366.

5. Andres J. (red.), (2011), Pierwsza Pomoc i resuscytacja krążeniowo-oddechowa. Podręcznik dla studentów (wyd. III), Wydawnictwo Polskiej Rady Resuscytacji, Kraków.

6. Goniewicz M. (2012, Pierwsza Pomoc. Podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	75	3,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	48	2,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	27	1,00